

DOGMATİK YUNAN PARANOYASI

"Anadolu'da Rum Soykırımı"

DOGMATIC IONIAN PARANOIA

"Grek Genocide in Anatolia"

Dr. Salim GÖKÇEN *

*"Yunan Megali İdea'sı ile Elenizm
Milliyetçiliği bu topraklara ayak bastığı an vahşeti
de beraberinde getirdi".*

Neal Ascherson, (Karadeniz)

ÖZET

Yunanistan, Türkiye'nin birlik ve beraberliğine yönelik saldırıları arasında, tarihsel paranoyasını oluşturan Büyük Hayalini süsleyen konulara önem vermektedir. Son dönemde Doğu Karadeniz Bölgesine yönelik iddialarını da sözde bir "soykırım" konusu olarak uluslararası kuruluşlar nezdinde gündeme getirmeye çalışmaktadır. Bu amaçla kongre, kitap, makale, bildiri vb. eylemlerle Türklerin, Doğu Karadeniz Bölgesindeki 350 bin Ortodoks'a soykırım uyguladığı iddialarını yoğun bir şekilde işlemektedir.

Tarihsel ve bilimsel gerçeklere rağmen, Türkiye ile gerginlik ve sürtüşmeyi millî politikası hâline getiren Yunanistan, 19 Mayıs gününü sözde "Pontus Soykırımını Anma Günü" olarak kabul eden bir yasa çıkarmıştır. 23 Şubat 1994 tarihinde Yunan Parlamentosu'nda oybirliği ile kabul edilen bu yasa, 7 Mart 1994 tarihinde Yunanistan Cumhurbaşkanı tarafından onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Güney Kıbrıs Rum Yönetimi Temsilciler Meclisi de aynı yönde bir karar almıştır. Ayrıca, Yunanistan Parlamentosu, 28 Eylül 1998 tarihinde, "14 Eylül Günü Sözcü Küçük Asya (Anadolu) Elenlerinin Türk Devleti Tarafından Soykırımı Uğratılmalarının Yıldönümü" olarak anılmasını öngören bir yasa tasarısını da oybirliği ile kabul etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yunanistan, Doğu Karadeniz, Rum Soykırımı, Küçük Asya, Anı Günü.

---

* Atatürk Üniversitesi Atatürk İlkeleri İnkılap Tarihi Enstitüsü Öğretim Elemanı.

ABSTRACT

The administrators in Greece, pay great attention, to the subjects, that decorate the Great Fantasy, which forms their historical paranoia, in their attacks directed towards the unity and togetherness of the Türkiye Cumhuriyeti. The administrators in Greece, are trying to put the "claims directed towards the east part of Black Sea region", in the agenda, as a subject of so-to-say "genocide", in the face of the international organizations. For this purpose, the claims that "genocide had been applied to 350.000 Orthodoxes in the east part of Black Sea region, by the Turks" through activities like congresses, books, articles, announcements, are intensively worked out.

In spite of the historical and scientific realities, the administrators in Greece, in favour of confrontation with Türkiye Cumhuriyeti, as their national policy, have made a law, which accepted the day of May 19 as the so-to-say "Commemoration Day for Ponthian Genocide". This law, which was accepted on Feb. 23, 1994; by unanimous vote, went into validity on March 7, 1994. in the south zone of Cyprus, Assembly of Representatives, has also taken a decision, in the same direction. Apart from these, the parliament of Greece, has accepted, by unanimous vote, on Sep. 28,1998; that "Sep. 14, day should be the day on which commemoration of the genocide of the Hellens of the Asia Minor, by Türkiye Cumhuriyeti."

Keywords: Greece, The East of Black Sea, Greek Genocide, Asia Minor, Commemoration Day.

Günümüzde, Batılı bazı bilim adamları ve araştırma merkezleri, Türkiye'ye yönelik bilinçaltında veya görünürde yer alan arzularını gerçekleştirmek isteyen güç odaklarının menfaatleri doğrultusunda yaptıkları çalışmalarda, sözde "soykırımı" iddialarını işlemektedirler. İlkel ve şovenist bir düşüncenin mahsulü olan bu girişimler ve faaliyetlerde maalesef Yunanistan'ın en ön sıralarda yer aldığı görülmektedir. Türkiye'deki kendilerini entelektüel, demokrat ve insan hakları savunucusu olarak gören küçük bir aydın grup tarafından da desteklenen Türkiye'ye yönelik bu asılsız iddiaların neden sürekli gündemde tutulduğunun anlaşılabilmesi için tarihsel arka plânın objektif bir şekilde incelenmesi yeterlidir.

Yunanistan'ın, Anadolu'da uğradığı yenilginin faturasını yeni bin yılda Türkiye'ye ödetmeye çalışmasını belki ciddiye almayabiliriz, ancak bunun arkasındaki hedefler görülürse işte o zaman bu iddiaları ne kadar ciddiye almamız gerektiğini daha iyi kavrayabiliriz. Tarihsel süreci dikkatli bir şekilde incelediğimizde bu asılsız iddiaları, Türkiye Cumhuriyeti'nin milli bütünlüğünün zarar görmemesi için ciddiye almamız gerektiğinin ne kadar önemli olduğu

ortaya çıkacaktır. Türkiye'ye yönelik söz konusu iddiaların arkasında tamamen toprak talebi yatmakta ve uygulanacak zamanı bekleyen "Sevr"ın yeniden gündeme getirilmeye çalışıldığı açık bir şekilde görülmektedir.

Türkiye'ye yönelik sözde "soykırımı" iddiaları içinde Yunanistan'ın özel bir yeri vardır. Nitekim Yunanistan, tarihsel paranoyasını oluşturan Megali İdea doğrultusunda Türkiye aleyhine öteden beri gerçekleştirmeye çalıştığı hedeflerini süsleyen konulara son yıllarda daha da önem vermeye başlamıştır. Yunanistan'ın bu konuda Ermeniler - Süryaniler - Pontuslular ve Kıbrıslı Rumlarla birlikte cephe oluşturduğuna da tanık olmaktadır. Bu amaçla, Yunanistan'da "*Küçük Asya ve Kıbrıs Halkları Mücadele Koordine Komitesi*" dahi kurulmuştur.

Yunanistan asılsız soykırımı iddialarını, Türkiye'ye yönelik olarak benzer şekilde gündeme getirilmeye çalışılan diğer sözde soykırımı iddiaları ile bütünleştirme çabası içindedir. Özellikle Ermenilere uygulandığı iddia edilen soykırımı ve günümüzdeki sözde *Kürt Sorunu* ile paralellik kurularak; "*Türkiye'nin soykırımı tanınması ve tazminat ödemesi*" istenmekte ve "*Türkiye'nin Doğu Karadeniz Bölgesi'ndeki Ortodokslara yapılan soykırımı tanımadığı sürece Avrupa Birliği'ne kabul edilmemesi için*" Yunanistan içinde ve Avrupa Birliği'ne üye ülkeler nezdinde yoğun bir propaganda yapılacağı şeklinde tehditlerde bulunmaktadır.

Yunanistan'ın Türkiye'ye Yönelik Asılsız Soykırımı İddiaları

Yunanistan, 1985 yılından itibaren Türkiye'ye yönelik sözde soykırımı iddialarını gündeme getirmeye başlamıştır. Yunanistan'da faaliyet gösteren özellikle, "*Halkların Hakları ve Kurtuluşu İçin Yunan Birliği*" adlı örgütün ileri gelenlerinden Mihalidis Haralambidis bu sözde "*Pontus Soykırımı İddiaları*"nın dile getirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

Yunanistan'ın iddialarına göre bu sözde soykırımın, "*İlki 1916-1918 yılları arasında, ikincisi de 1919-1923 yılları arasında olmak üzere, iki aşamada*" gerçekleşmiştir. Asılsız ve gerçekdışı bir nitelik taşıyan bu iddia, aynı zamanda "*bu dönemlerde Anadolu'da yaşayan 700 bin Doğu Karadeniz kökenli Ortodoks'tan 350 bininin katliam ve sürgün metotları ile yok edildiği ve sadece 180 bininin Yunanistan'a gelebildiği*" temaları ile desteklenmeye çalışılmaktadır¹.

¹ Yusuf Sarıncay – Tahir Sünbül, *Emperyalizm ve Büyük Hayal*, Günce Yay, Ank., 1999, s.130-131.

Yunanistan tarafından bu asılsız iddiaya geniş bir taraftar kitlesi toplayabilmek ve kamuoyu oluşturabilmek amacı ile kongre, kitap, makale, bildiri vb. eylemlerle Türklerin, Doğu Karadeniz Bölgesindeki 350 bin Ortodoks'a soykırımı uyguladığı anlatılarak propaganda faaliyetleri yürütülmektedir. Ayrıca, Yunan Parlamentosu'nun almış olduğu karar gereği, sözde "*Pontus Soykırımı*"nı konu alan 3 cilt, 11 ek ve 9000 adet sahte belgeden oluşan bir çalışma da tamamlanmış bulunmaktadır².

Yunanistan'ın buradaki ilk amacı; soykırımı iddialarını, sistemli, organize ve uzun vadeli planlamalarla, dernek ve kuruluşlar aracılığıyla, insan ve azınlık haklarına gösterilen duyarlılıktan da yararlanarak uluslararası platformlarda gündeme getirmektir.

Tarihsel ve bilimsel gerçeklere rağmen, Türkiye ile gerginlik ve sürtüşmeyi millî bir politika hâline getiren Yunanistan, 19 Mayıs gününü sözde "*Pontus Soykırımı Anma Günü*" olarak kabul eden bir yasa çıkarmıştır. 23 Şubat 1994 tarihinde Yunan Parlamentosu'nda oybirliği ile kabul edilen bu yasa, 7 Mart 1994 tarihinde Yunanistan Cumhurbaşkanı tarafından onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Yine aynı dönemde Güney Kıbrıs Rum Yönetimi Temsilciler Meclisi de aynı yönde bir karar almıştır³.

Yunanistan Parlamentosu bununla kalmamış, 25 Nisan 1996 tarihinde "*24 Nisan Ermeni Soykırımı Günü*"nü de tanıma kararı almıştır⁴. Kendi kamuoyunda Türkiye düşmanlığını körüklemeye çalışan ve yayılmacı emellerini her vesile ile ortaya koyan Yunanistan, 14 Haziran 1997 günü Meclis Başkanı Apostolos Kaklamanis tarafından İskeçe'de açılışı yapılan "*Pontus Anıtı*" ile de Türkiye'ye karşı hasmane duygularını bir kez daha göstermiştir⁵.

Bununla birlikte, 19 Mayıs gününün millî bir anma günü olarak kutlanması, bütün eğitim kurumlarında konuyla ilgili konuşmalar yapılması ve kiliselerde ayinler düzenlenmesi öngörülmüştür⁶. Ayrıca, Yunanistan Parlamentosu, 28 Eylül 1998 tarihinde, 14 Eylül gününü sözde "*Küçük Asya Elenlerinin Türk Devleti Tarafından Soykırımı Uğratılmalarının Yıldönümü*" olarak anılmasını öngören bir yasa tasarısını da oybirliği ile kabul etmişti⁷, ancak

---

² Sabahattin Önkibar, "Yunanistan'ın Pontus Faaliyetleri", *Star*, (9 Ocak 2002).

³ *Hürriyet*, (16 Mayıs 1999.)

⁴ *NTV*, (21 Nisan 1999).

⁵ *Anadolu Ajansı*, (18 Haziran 1997).

⁶ *Kathimerini*, (21 Nisan 1994).

⁷ *Kathimerini*, (29 Eylül 1998).

bu dönemde iki ülke arasındaki ilişkilerin düzelme eğilimi göstermesi üzerine Yunanistan Cumhurbaşkanı, kararı onaylamayarak beklemeye almıştı.

Kültür Bakanı Evangelos Venizelos ve İçişleri Bakan Yardımcısı Konstantinos Kaiserlis tarafından hazırlanan ve Cumhurbaşkanı Konstantinos Stefanapulos'un onayına sunulan "*14 Eylül'ün Küçük Asya Elenlerinin Türk Devleti Tarafından Soykırımı Uğratılmalarının Yıldönümü*" olarak anılması hakkındaki kararname⁸ ile ilgili olarak Yunanlı tarihçi Angelos Elefantis, resmi Yunan tarihinde bile Rumların soykırımından söz edilmediğini açıklarken, "*resmi tarihte sadece Küçük Asya felaketinden söz edilir. 'Soykırım' denmez o bakımdan kararname şaşırtıcıdır*" ifadesini kullanmıştır⁹.

Yunanistan'ın önemli gazetelerinden *Eksousia* ise konu ile ilgili olarak 12 Şubat 2001 tarihli yorumunda, böyle bir kararname ile Türk - Yunan ilişkilerindeki havanın bozulacağını yazmış, bu kararnamenin iki taraf arasındaki yakınlaşmayı da tehdit edeceğini savunmuştur. Yazıda, birilerinin düğmeye bastığı da ima edilerek; "*Soykırım kelimesini kimler hatırladı? Bunu o zaman mevcut olmayan Türk devletinin yaptığını kimler hatırladı? Niye şimdi hatırladılar?*" denilmiştir¹⁰. Yazıda ayrıca, "*Soykırım kelimesi şimdiye kadar Yunan diplomasisi tarafından Türkiye için hiç kullanılmadı. Bu zaman döneminde kullanılması soru işaretleri yaratıyor*" yorumu yapılmıştır. Gazetede Yunan tarafının "*Anadolu Bozgunu*" ise şu şekilde anlatılmaktadır:

"O zaman bir savaş olduğu aklımızdan çıkmamalı. Yunan ordusu Anadolu'ya çıkarma yaptı. Bunun bir yanlış olduğu kabul edilmiş durumda. Yunan ordusu yenildi. Küçük Asya bozgununu, çok yönlü, bir çok verisi olan uluslararası bir olay olarak dikkate almalıyız".

Bütün bunlara rağmen, Yunanistan Cumhurbaşkanı tarafından Yunan Parlamentosu'nun kararı, "*14 Eylül'ün Küçük Asya Elenleri'nin Türk Devleti Tarafından Soykırımı Uğratılmalarının Milli Anı Günü Olarak Belirlenmesi*" şeklinde 21 Eylül 2001 tarihinde onaylanmış ve Yunanistan Resmi Gazetesi'nde¹¹ de yayımlanmıştır. Bu haberin Ankara'ya ulaşması üzerine 30 Ekim'de toplanan Milli Güvenlik Kurulu'nda, Yunan Ordusu'nun 1919-1922 yılları arasında Batı Anadolu'da yaptığı katliam, yakma, yıkma ve tahrip olayları masaya yatırılmıştır. MGK, Yunanistan'a misilleme olarak, Yunan ordularının

⁸ *Akşam*, (11 Şubat 2001), *Hürriyet*, (11 Şubat 2001), *Türkiye*, (11 Şubat 2001), (14 Şubat 2001).

⁹ *Hürriyet*, (11 Şubat 2001).

¹⁰ *Eksousia*, (12 Şubat 2001).

¹¹ *Bkz. Ek*

Anadolu topraklarına çıkış tarihi olan 15 Mayıs'ın "*Batı Anadolu Türklerini Katliam Günü*" olarak TBMM tarafından ilan edilmesi kararını almış, benzer kararın Ermeniler için de alınması benimsenmiştir¹².

Türkiye'de 19 Mayıs'ta, Gençlik ve Spor Bayramı kutlanırken, Yunanistan'ın başkenti Atina ve Selanik kentlerinde "*Pontuslu Rumların Soykırımını Anma Törenleri*" düzenlenmektedir. Bunlardan biri olan Yunanistan'daki 19 Mayıs 2001 anma törenlerinde, Yunanistan Savunma Bakanı Akis Cohacopulos, "*Pontuslu Rumlara Türkler tarafından yapılan soykırım, Helenizm tarihinin en karanlık sayfasıdır*" iddiasında bulunmuştur. Yunanistan eski Dışişleri Bakanı Teodoros Pangalos da, Türkiye'nin katiller tarafından yönetildiğini ve bu nedenle iki ülkenin işbirliğine gidemeyeceğini iddia etmiştir. Yine sözde "*Pontuslu Rum 'Soykırımını'*" anma törenleri çerçevesinde 18 Mayıs 2001 akşamı, Türkiye'nin Selanik Başkonsolosluğu önünde yapılan gösteride ise Türk Bayrağı yakılmıştır¹³.

19 Mayıs 2002'de Selanik'te düzenlenen törenler ise son derece düşündürücüdür. Selanik'teki Türk Başkonsolosluğu'na protesto yürüyüşüyle sona eren bu törende konuşan Yunanistan Parlamento Başkanı Apostolos Kaklamanis, "*Pontuslu Rumlara yönelik soykırım tartışılmaz bir tarihi gerçektir. Türk devletinin sistemli cinayetleri, sayısız Yunan, yabancı ve hatta Türk kaynağınca doğrulanıyor. Pontus soykırımını tanımak Türkiye'nin dünyaya borcudur ve cinayetleri kınayıp resmen özür dilemelidir*" beyanatında bulunmuştur. Yunan Parlamentosu'nun "*soykırım*" için belge toplayacağını da ifade edildiği törene mesaj gönderen Devlet Bakanı Akis Cohacopulos "*Türkiye de Almanya gibi işlediği soykırımın sorumluluğunu üstlenmelidir*" demiştir. Selanik Belediye Başkanı Vasilis Papayorgopoulos ise Selanik şehir merkezine "*Pontuslular Anıtı*" dikeceklerini duyurmuş ve törende Türkiye karşıtı sloganlar atılırken Dışişleri Bakanı Yorgos Papandreu da Ankara ziyareti sırasında Anıtkabir'e çelenk koyduğu gerekçesi ile protesto edilmiştir¹⁴.

2005 yılı 19 Mayıs'ında yine Yunanistan'da yapılan gösteri ve nümayişler, ülkedeki Türk ve Türkiye karşıtlığının boyutlarını göstermesi bakımından önemlidir. Selanik'te, "*Pontus - Rum soykırımı*" iddialarının 86. yıldönümü anma töreni ve yürüyüşü yapılmış, akşam saatlerinde kent

---

¹² *Akşam*, (5 Aralık 2001).

¹³ *Radikal*, (19 Mayıs 2001), *Akşam*, (19 Mayıs 2001), *Hürriyet*, (20 Mayıs 2001).

¹⁴ *Radikal*, (21 Mayıs 2002). Ayrıca Yunan Tarihçi ve Araştırmacı Yazar Haris Çirkinidis, Melbourne ve Victoria Pontus Cemaati binasında "*Fransız Arşivlerinde Soykırım*" konulu bir konferans vermiştir. *Bkz., Simerini*, (20 Mayıs 2002).

meydanında toplanan göstericiler, Türkiye aleyhtarı sloganlar eşliğinde Türkiye'nin Selanik Başkonsolosluğu'na yürümüşlerdir. Türkiye'nin ve dünyanın "*Pontus soykırımını*" tanımamasını isteyen ve ellerinde "*Soykırımın tanınmasını istiyoruz*", "*Özür dilemeyenlerin Avrupa'da yeri yok*", "*Ölülerimizi anıyoruz*" yazılı pankartlar taşıyarak Başkonsolosluğa bir bildiri bırakan göstericilere hitaben konuşan Makedonya ve Trakya Bakanı Nikos Çiarçionis, "*Dünya tarihinin karanlık bir sayfasını oluşturduğunu öne sürdüğü Pontus soykırımının uluslararası alanda Ermeni ve Yahudi soykırımlarıyla birlikte tanınması gerektiğini*" söylemiştir¹⁵.

Selanik Belediye Başkanı Vasilis Papayorgopulos da, Selanik'te gelecek yıl bir "*Pontus soykırımı*" anıtı yapılması için Belediye Meclisi'nin karar aldığını açıklamış, Dışişleri Bakan Yardımcısı Panayotis Skandalakis, ise sözde "*Pontus soykırımı*" ile ilgili bir mesaj yayınlamıştır. Mesajında, 19 Mayıs'ın Yunan tarihinin dönüm noktası olduğunu kaydeden Skandalakis, bugün "*vatanlarından kovulanları ve onların mücadelesini andıklarını*" belirtmiştir. Pontus Helenizmi mücadelesinin bugün de sürdüğünü belirten Skandalakis, "*Göç hiçbir zaman sarılamayacak bir yaradır. Unutulmayan vatan, hatıralarda tüm canlılığıyla ve gururuyla varlığını sürdürmektedir. Tarihi hatıralar tahrif edilemez. Ancak, geçmiş geleceğin önüne engel de olmamalı*" demiştir¹⁶.

Bu arada Yunanistan hükümet sözcüsü Teodoros Rusopulos, Başbakan Kostas Karamanlis'in 19 Mayıs sözde *Rum - Pontus Soykırımını Anma Günü* nedeniyle Pontus - Rum Dernek ve Federasyonu'na bir mesaj gönderdiğini açıklamıştır¹⁷.

Yunanistan, Karadeniz bölgesine yönelik asılsız iddiaların sistemli bir propaganda dahilinde dünya kamuoyu ile paylaşılmasını bir devlet politikası haline getirmiştir. Türk istihbarat birimlerine ulaşan bir rapora göre, Yunanistan bir yandan Gürcistan, Abhazya, Rusya, Ermenistan ve Azerbaycan'dan gelen Rumları Türk azınlığın yaşadığı Batı Trakya'ya yerleştirerek buradaki demografik yapıyı Türk azınlığın aleyhine bozmaya çalışırken bir yandan da Türkiye'ye yönelik Pontus faaliyetlerini artırmak için harekete geçmiştir. Yunanistan Hükümeti, Karadeniz Bölgesi'nde Pontus faaliyetlerini sürdürebilmek amacıyla 2003 yılı için bir milyon dolarlık bir ödenek ayırmış, söz konusu ödeneğin yurt dışında yaşayan "*Yunanlar Konseyi*" aracılığıyla kullanılacağını bildirmiştir. Karadeniz'deki Pontus faaliyetlerinde Gürcistan'da yaşayan ve

¹⁵ *Hürriyet*, (20 Mayıs 2005), *Milliyet*, (21 Mayıs 2005).

¹⁶ *Hürriyet*, (20 Mayıs 2005).

¹⁷ *Hürriyet*, (20 Mayıs 2005).

Yunan yetkililer tarafından "Pontuslu" olarak adlandırılan Yunan asıllıların da etkili olduğu belirtilmiştir. Raporda, *Pontus - Ermeni soykırımı* iddiaları kapsamında Türkiye'ye maksatlı gezileri Yunanistan'ın teşvik ve finanse ederek yönlendirdiği belirtilerek, bu amaçla Türkiye'ye giriş yapan *Pontus* hayalçisi Rumların 1988 yılından itibaren Yunanistan vatandaşlarına vize uygulanmamasından yararlanarak Türkiye'ye giriş yaptıkları kaydedilmiştir. Bu ziyaretlerin asıl hedefinin *Trabzon - Rum İmparatorluğu* hayalinin canlandırılması ve Türkiye'nin toprak bütünlüğünü tehdit eden bir amaç taşıdığı ifade edilerek, Pontus hayalçisi Rumların, özellikle Doğu Karadeniz Bölgesi'ne yönelik amaçlı gezilerinde bu bölgelerdeki yöresel kültür özelliklerini "*Pontus Kültürü*" gibi göstererek propaganda yaptığı kaydedilen raporda, bu bölgeden üniversite özlemi ve iş beklentisi içinde olan gençlerin de kandırılarak Yunanistan'a götürüldüğü bildirilmiştir¹⁸.

Kıbrıs Rum Kesimi'nde de, Yunanistan'da yaşanan sözde soykırımı yasa teklifi hazırlama merakı konusunda geri durulmamış, İktidardaki Demokratik Seferberlik Partisi (DİSİ) Milletvekili Hristos Rotsas tarafından Rum Meclisi'ne, parti grubu adına 14 Eylül 1922 tarihinin, "*Türkler'in Soykırımına Uğrayan Küçük Asya Elenleri'ni Anma Günü*" olarak tanınmasını ve uygulamaya konulmasını öneren bir yasa teklifi sunulmuştur¹⁹. Yasa teklifinin gerekçe raporunda ise, "*1922'de Küçük Asya Elenleri'nin (katliamına) ilişkin tarihi günün teyit edilmesi ve onore edilmesi (Kıbrıs) Devleti için bir yükümlülüktür*" şeklinde bir ifade yer almaktadır.

Kıbrıs Rum yönetimi, bu teklifi daha sonra "*Küçük Asya Yunanlılığı ve Küçük Asya Yıkımı Günü*" olarak kabul eden yasa teklifi şekline sokmuş ve bu yasa, 5 Aralık 2003 tarihinde Rum Resmi Gazetesi'nde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir²⁰. Yasanın giriş cümlesinde, "*Kıbrıs, Yunanlılığın bir parçası olarak Türk boyunduruğunu hissetmekte ve Yunanlarla aynı acıyı paylaşmaktadır*" denilmektedir. Yine bu yasaya göre, 14 Eylül tarihinde resmi törenler düzenlenmesi öngörülmektedir. Resmi gazetede ayrıca, "*Türk devletinin ulusal hedefinin Yunan topraklarının azaltılması olduğu*" da ileri sürülmüştür.

---

¹⁸ *Türkiye*, (14 Ekim 2002).

¹⁹ *Hürriyet*, (24 Mart 2001).

²⁰ *Radikal*, (13 Ocak 2004).

Yunanistan'ın Anadolu Felaketi

Yunanistan Başbakanı Eleutherios Venizelos Balkan Savaşları'ndan sonra, Anadolu'nun coğrafyası ve etnografik yapısını incelemeye almıştı. Bu konuda bilgi almak için de müracaat ettiği kişi, o sırada Genelkurmay Başkanlığı'na vekalet eden Albay Ioannis Metaxas'tı. Albay Metaxas Venizelos'un emri ile 1915'te ayrıntılı olarak iki rapor hazırladı²¹. Öncelikle Anadolu'daki nüfus durumuna değinen raporda; *"Anadolu'da 2 milyon Rum, 1 milyon diğer ırklara mensup insanlara karşılık 7 milyon Türkün yaşadığını, Rumların Trabzon'dan Kilikya'ya kadar dağınık bir halde yaşadıklarını ancak Trabzon ve Batı Anadolu kıyılarında toplu halde bulduklarını, Türklerin hayati çıkarlarına dokunurlarsa büyük bir direnişle karşılaşarak sonunda Anadolu'yu terk etmek zorunda kalacaklarını"* belirtiyordu. Metaxas bu raporunda Yunanların Batı Anadolu kıyılarına nasıl yerleştiklerini de açıklamış, *"1821'de İzmir'de 60 bin Türk ve 25 bin Rum varken, 1860'ta Türklerin sayısının 40 bine inmesine karşılık Yunanlıların sayısının 75 bine çıktığını"* belirtmiştir²².

Metaxas vermiş olduğu rapordaki görüşlerini şu şekilde bağlıyordu; *"Anadolu'daki bir toprak parçasını Yunanistan'a kazandırmak, bu yörenin denize uzak bölgelerinde uzun sürecek çetin bir mücadelenin yapılmasını gerektirecektir. Böyle bir operasyon, arazinin ve ulaşımın elverişsizliği yüzünden son derece zor görülmektedir. Yunan ordusu, ilk aşamada sayısal üstünlüğünden dolayı başarılı olsa bile, içerilere doğru ilerledikçe bu gücünü yavaş yavaş yitirecektir"*²³.

Yunanistan'ın Megali İdea hedefleri çerçevesinde Anadolu'yu işgal etme girişimi, bilindiği gibi hezimetle sonuçlanmıştı. 15 Mayıs 1919 tarihinde başlayan Yunanların yaptığı mezalim ve katliamlar, Anadolu'yu fiilen boşaltmak zorunda kaldıkları 9 Eylül 1922 tarihine kadar devam etmiştir. Aynı dönemde Doğu Karadeniz Bölgesi'nde, Rum ve Ermenilerin ayaklanmaları devam ederken, Türkiye'deki Müttefik işgal kuvvetleri ise bilinçli bir şekilde, Türk güvenlik güçlerinin asilere karşı mücadelesini *"katliam"* olarak çarpıtıyorlardı. Onların asıl amacı, bölgedeki kargaşadan yararlanarak, kendilerine, Ateşkes Anlaşmasına rağmen, bölgeyi işgal etmek için fırsat yaratmaktı.

²¹ Michael Llewellyn Smith, *Ionian Vision: Greece in Asia Minor (1919-1922)*, The University of Michigan Press, 1998, s.110.

²² Celal Bayar, *Ben de Yazdım*, Baha Matbaası, İstanbul, V, 1967, s.1583-1584-1604.

²³ Alexander Anastasius Pallis, *Yunanlıların Anadolu Macerası (1915-1922)*, (çev.Orhan Azizoğlu), YKY, İstanbul, 1997, s.31-32.

Yunanlar, Türklere yönelik katliamlarını işgal ettikleri yerlerde tertip edilmiş bir plan dahilinde (organize olarak) uygulamışlardır. İşgal gününden itibaren meydana gelen Yunan tecavüzleri spontane gelişmiş bir olay değil uzun bir hazırlığın neticesidir. Bizzat Yunan Hükümeti tarafından, belirli bir plân çerçevesinde uygulanan Megali İdea emelleri, binlerce Anadolu Türkünün ölmesine, sakat kalmasına, namusunun kirlenmesine ve mallarının talan edilmesine sebep olmuştur.

Yunanların Anadolu'yu işgal ettikleri süreç içerisinde gerçekleştirdikleri katliamlar hakkındaki belgeler arşivlerimizde çok büyük bir yer tutmaktadır²⁴. Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'nün yayınlamış olduğu "*Arşiv Belgelerine Göre Balkanlarda ve Anadolu'da Yunan Mezalimi*"²⁵ adlı üç ciltlik bir eserde de bu belgelerin bir kısmı ortaya konmuştur.

Bölgeyi, o tarihlerde ziyaret eden pek çok yabancı gözlemci, Yunan askerlerinin ve Rum çetelerinin Türklere karşı nasıl vahşice davrandıklarına tanık olmuş, gördüklerini yazmışlardır. Bunlardan biri olan Amerikan Yüksek Komiseri Mark Bristol, Karadeniz kıyısında yaptığı bir geziden sonra yazdığı bir raporda, Yunanların körüklediği anarşiye dikkat çekmiştir.

Öte yandan Milli Mücadele sırasında Yunanların gerçekleştirdikleri katliamları soruşturmak üzere bir çok yabancı komisyon ve kurul da Anadolu'da detaylı incelemelerde bulunmuş ve bu incelemeler sonunda hazırlanan raporlarda, Yunan vahşet ve katliamları açıkça belirtilmiştir. Bu konuda Fransa İçişleri Bakanlığı'nın 1921 yılında hazırlamış olduğu "**Atrocités Grecques en Turquie**" "*Anadolu'da Yunan Zulmü*" adlı bir de rapor yayınlanmıştır. Bu kitapta Yunanlar tarafından yapılan mezalim ve katliamlar fotoğraflar ile de belgelenmiştir.

İngiliz yazar Neal Ascherson "*Karadeniz*" adlı kitabında Anadolu'daki Yunan katliamlarını anlamlı bir şekilde vurgulamaktadır Ascherson eserinde, "*Bu topraklarda, 4000 yıldan beri Tatar, Kırım Türkü, Çerkez, Bizanslı Rum, Laz, Abaza gibi çeşitli soylardan ve dinden insanların problemsiz olarak bir arada*

²⁴ Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüd Başkanlığı (ATASE) Arşivi'nde yer alan ve toplu halde bulunan belgelerin bazıları şunlardır: "*Anadolu'da Yunan Mezalim ve Vahşeti*", Ankara, 1338; "*Türkiye'de Yunan Fecayii*", Dahiliye Nezareti Muhaceret-i Umumiyesi, 1337; "*Orta Anadolu'da Yunan Mezalimi*", Ankara, 1337; "*İzmir'in Yunanlılar Tarafından İşgaline Müteallik Jandarma Kumandanlığı'nın ve Osmanlı Komisyonu Reisi'nin Raporları*", Dersaadet:1335; "*İzmir, Ayvalık, Aydın Havâlisinin Yunanlılar Tarafından İşgali ve Yunan Mezalimi Hakkında Makâmât-ı Askeriyeden Mevrud Kitaplar*", Dersaadet:1335.

²⁵ *Arşiv Belgelerine Göre Balkanlar'da ve Anadolu'da Yunan Mezalimi*, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, I-III, Ankara, 1995.

yaşadıklarını" belirtiyor²⁶ ve şunu ekliyor; "Yunan Megali İdea'sı ile Elenizm Milliyetçiliği bu topraklara ayak bastığı an vahşeti de beraberinde getirdi".

Doğu Karadeniz Bölgesi'ndeki Rum Nüfusu Sorunu

1912 yılında Fener Rum Patrikhanesi tarafından yaptırıldığı iddia edilen nüfus sayımına göre; Yunanlar tarafından istenmekte olan bölgede (Eleutherios Venizelos Paris Barış Konferansı'nda Kuzeybatı Anadolu'da, Marmara kıyılarında Bandırma'nın batısından başlayarak Meis Adası'nın karşısına düşen Güney Anadolu kıyılarındaki noktaya kadar uzanan şerit içindeki toprakları istiyordu. Bu şerit İzmir'i ve Aydın Vilayeti'nin önemli bir bölümünü içine alıyordu) bir milyondan biraz daha fazla Türk'e karşılık 800 bin civarında Yunan, 100 bin kadar Ermeni, Yahudi ve tek tük başka uluslardan kişiler yaşıyordu. Venizelos, işine gelmeyen bir sayımın etkisini azaltmak için bölgeye komşu adalardan İmroz'u, Bozcaada'yı, Midilli'yi, Sakız'ı Sisam'ı, Nikarya'yı, Rodos'u ve On iki Adalar ile Meis'i (Buralarda 25 bin Türk'e karşı 370 bin Yunan yaşıyordu.) ekliyordu²⁷. Venizelos, ekonomik ve coğrafi bakımlardan bu adaların Türkiye topraklarının bir parçası olduğunu ileri sürerek yaptığı manevrayı haklı göstermek istemişti.

Yunanistan'ın Doğu Karadeniz Bölgesi'ndeki Rum nüfusuna ilişkin iddiaları da, yabancı ve yerli kaynakların gelişigüzel incelenmesi halinde bile telaffuz edilen 700 bin rakamının ne kadar uydurma olduğunu hemen ortaya çıkarmaktadır. Amerika Hükümetince görevlendirilen "**King Krane Komisyonu**", 28 Ağustos 1919'da hazırladığı bir raporda, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yaşayan Rumların sayısını 200 bin olarak göstermiştir²⁸.

Fransa Dışişleri Bakanlığı'nca yayımlanan, "**Documents Diplomatiques**", 1893 ve 1897 tarihleri arasında Osmanlı Devleti tarafından yapılan nüfus sayımlarına atfen, Rum nüfusun Trabzon'da 193 bin olduğunu kaydetmektedir. Yine bu kaynağa göre, nüfus değişimi sırasında, Karadeniz Bölgesi'nden, 100 bin kadar Rum Yunanistan'a göç etmiştir.

1923 Lozan Konferansı'nda, Yunanistan Başbakanı Eleutherios Venizelos, İstanbul'daki Fener Rum Ortodoks Patrikliği'nin verdiği mübalâğalı rakamlara dayanarak, Karadeniz bölgesinde yaşayan Rumların sayısını 447.828

²⁶ Neal Ascherson, *Karadeniz*, (çev.Kudret Emiroğlu), İstanbul, 2001, s.225-264.

²⁷ Smith, *Ionian Vision*, s.78-81.

²⁸ <http://www.mfa.gov.tr/grupa/ac/acg/default.htm>, (19.05.2000).

olarak vermişti. Bu rakam abartılıdır, ancak bu bile kabul edilse, Yunanlıların mevcut 700 bin kişi iddiasının yine de çok altındadır. Tarihi belgelerde, Trabzon'un Canik Sancağı'nda, 350 bin Rum bulunduğuyla ilişkin Yunan iddialarını da destekleyecek herhangi bir kanıt yoktur. Leon Maccas, "**L'Héllenisme de L'Asie**" adlı kitabında, bölgede 136.087 Rum sakin olduğunu not etmiştir. Trabzon'un 1906 Yılığ, Maccas'ı yalanlar bir şekilde vilayetin Canik Sancağı'nda sadece 75.062 etnik Rum sakin olduğunu belirlemektedir²⁹.

İstanbul'daki Patriklik kayıtları, Sancak'taki Rumları 193 bin olarak göstermektedir. Bu rakamlar, birbirinden farklı da olsalar, hepsi de Yunanların mevcut 350 bin iddiasının oldukça altındadır. Nüfus değişimi sırasında, o zaman Canik'ten sadece 100 bin civarında etnik Yunan Yunanistan'a göç etmiştir; yine bu da, Yunanların ortaya attığı 350 bin kişinin katledildiği iddiasının asılsızlığını ortaya koymaktadır. Dolayısı ile 350 bin Ortodoks'un yaşamadığı bir bölgede 350 bin kişinin soykırımı uğratıldığını iddia etmek hayal ürününden başka bir şey değildir.

1922 yılı Ekiminde Mudanya silah bırakışmasından sonra Doğu Trakya ve İstanbul'dan da, Anadolu'dan olduğu gibi çok sayıda Rum, kendiliklerinden Yunanistan'a göç etmişlerdi. Türklerin İstanbul'u işgalden kurtarmalarından önce 100 bin Rum'un şehirde kalmasına karşın yaklaşık 50 bin Rum kenti terk etmişlerdi³⁰. Yine 30 Ocak 1923'te Türkiye ve Yunanistan arasında varılan, "*Türk ve Rum Nüfus Mübadelesine ilişkin Sözleşme ve Protokol*"³¹ anlaşmasının sonuçlandırılması ile de 322.500 kişi, barışçıl bir şekilde Yunanistan'a göç etmişlerdi. 322.500 kişinin Yunanistan'a göç etmiş olması ve bölgedeki Rumların nüfusuna ilişkin yukarıdaki tahminler göz önünde bulundurulduğunda, 350 bin Rum'un soykırımı uğratıldığı iddiası kötü niyetli bir yalan olarak ortada durmaktadır.

Diğer taraftan 1923 tarihindeki Nüfus Mübadelesi ile Yunanistan'a giden bölgedeki Ortodoksların sayısının 180 bin olduğu, Yunanlılar tarafından da doğrulanmaktadır. Bu rakama Yunanistan dışında ABD, Kanada ve Avustralya gibi ülkelere göç edenler de eklenecek olursa, 210 bin civarına ulaşılmaktadır³².

²⁹ <http://www.mfa.gov.tr/grupa/ac/acg/default.htm>, (19.05.2000).

³⁰ Seçil Akgün, "Birkaç Amerikan Kaynağında Türk-Yunan Mübadelesi Sorunu", *Üçüncü Askeri Tarih Semineri*, ATASE Yay., Ankara, 1986, s.246.

³¹ İsmail Soysal, *Türkiye'nin Siyasal Andlaşmaları-I (1920-1945)*, TTK, Ankara, 1989, s. 177.

³² Hamit Pehlivanlı, "Tarih Perspektifi İçinde Pontus Olayı: Yakın Tarihimize ve Günümüze Etkileri", *I. Giresun Sempozyumu* (18-19 Haziran 1994, Yayınlanmamış Sempozyum Tebliği).

Yaklaşık, 250 - 260 bin kişi Yunanistan ve diğer ülkelere göç ettiğine göre ölen veya kaybolan kişilerin sayısı kendiliğinden ortaya çıkmaktadır.

Bu konuda Stefanos Yerasimos, "*Yunanistan resmî kaynaklarına dayanarak Trabzon, Sivas ve Kastamonu vilâyetlerinde yaklaşık 450 bin kişinin yaşadığını belirtmekte ve bunlardan 86 bin kadarının I.Dünya Savaşı sırasında Rusya'ya göç ettiğini ve 322.500 kişinin de nüfus mübadelesi sırasında Yunanistan'a gittiğini*" kaydetmektedir³³. Yerasimos'nun oldukça yüksek gösterdiği bu rakama, Yunanistan'ın dışındaki ülkelere de göç edenler eklenirse, 350 bin kişinin öldürüldüğü iddiasının gerçek dışı olduğu ortaya çıkmaktadır.

Sonuç

Yunanistan, 24 Nisan 1830'da Osmanlı Devleti'nden koparak, bağımsız bir devlet haline gelmiş olmasına karşın; bir türlü tatmin edilemeyen Batı Anadolu ve Doğu Karadeniz Bölgelerine yönelik arzu ve isteklerini her fırsatta özellikle de Osmanlı Devleti'nin en sıkışık zamanlarında gündeme getirmeyi ve biraz da bu sıkışık anı kollamayı kendisine ulusal bir görev saymıştı. Bugün de Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ne yönelik gündeme getirmeye çalıştığı asılsız iddialarla geçmişten gelen alışkanlığını sürdürmektedir .

Rumlar ve Yunanlar 1821 Mora İsyanı'ndan başlayarak Balkanlar'da Anadolu'da ve Kıbrıs'ta binlerce Türkü katletmişlerdir. Bütün bunlara rağmen baskın bir politika takip etmeye çalışan Yunanistan sanki Anadolu'ya işgal maksadı ile gelen ve amacına ulaşmak için önüne ne çıkarsa yakıp yıkan, öldüren kendisi değilmiş gibi bugün asılsız bir "*soykırımı*" iddiası ile karşımıza çıkmaktadır. Aslında olayların yaşandığı dönem itibarı ile "*soykırımı*" ifadesini kullanmak oldukça yanlıştır. Çünkü, "*soykırımı*" terimi kelime olarak yenidir. Bu terim, İkinci Dünya Savaşı sonrasında kullanılmaya başlanmış ve "*Genocide*" terimi ile anlamlandırılmıştır.

Yunanistan bugün için bu asılsız iddialarını uluslararası platformlarda gündeme getirmek istememektedir. Ancak Türkiye'ye yönelik diğer sözde soykırımı iddiaları, özellikle sözde Ermeni Soykırımı iddiaları, uluslararası platformlarda ve ulusal parlamentolarda büyük oranda kabul görmeye başladığı

³³ Stefanos Yerasimos, "Pontus Meselesi (1912-1923)", *Toplum ve Bilim*, S:43/44, (1989), s.49. 1928 Yunanistan nüfus sayımına göre Anadolu'dan ve Karadeniz Bölgesi'nden gelerek Yunanistan'a yerleşen Rumların toplam sayısının 774.123 olduğu tespit edilmiştir. Bkz. Justin McCarthy, *Müslümanlar ve Azınlıklar*, (çev.Bilge Umar), İnkılap Yay., İstanbul, 1998, s.138.

andan itibaren Yunanistan da kendi iddiaların gündeme getirecek ve Türkiye'den taleplerini sıralayacaktır.

Bugün Avrupa Birliği'nin sürekli olarak Türkiye'nin yerine getirmesini istediği, Fener Rum Ortodoks Patrikhanesi'nin Anadolu'daki malvarlıkları ve servetlerinin tanınması ve iade edilmesine yönelik telkinlerinin yanı sıra Yunanistan'ın 1919 yılından 1928 yılına kadar Türkiye'den gerek mübadele anlaşması gerekse kendiliklerinden Yunanistan'a göç etmiş olan Rumların (ki, bunların içinde 6-7 Eylül Olayları neticesinde Yunanistan'a göç eden Rumlar da bulunmaktadır) mal varlıkları ve servetleri konusundaki talepleri zaman zaman gündeme gelmektedir. Bu konuda Yunanistan'da çok ciddi çalışmalar yapılmakta ve gelecekte Türkiye'nin karşısına bu taleplerle çıkacağı tahmin edilmektedir. Yunanistan'ın bu taleplerinin kabul edilmesi Anadolu'nun tapusunun Yunanistan'a teslim edilmesi anlamına gelir ki, bu isteklerin ne anlama geldiği, son dönemde Kıbrıs'ın Kuzey ve Güneyinin birleşmesi görüşmeleri sırasında "*Kıbrıs Prototipi*" göz önünde bulundurulduğunda daha iyi anlaşılacaktır.

EK

**21 Eylül 2001 Günü Yunanistan Resmi Gazetesi'nde Yayımlanan "14 Eylül'ün Küçük Asya Elenleri'nin Türk Devleti Tarafından Soykırıma Uğratılmalarının Milli Anı Günü Olarak Belirlenmesi" Hakkındaki
2645/1998 Sayılı Kanunun Tercümesi**

**YUNANİSTAN CUMHURİYETİ
RESMİ GAZETE
1. CİLT
SAYI 207
21 EYLÜL 2001
CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ SAYI 304**

14 EYLÜL ANISI ETKİNLİKLERİ ORGANİZASYONU

MADDE 1

A. "14 Eylül'ün Küçük Asya Elenleri'nin Türk Devleti Tarafından Soykırıma Uğratılmalarının Milli Anı Günü Olarak Belirlenmesi" hakkındaki 2645/1998 sayılı kanunun 2nci maddesi hükümleri,

B. 2469/1997 sayılı kanunun 2nci maddesi İnci paragrafı ile düzenlenen ve 2081/1992 sayılı kanunun 27nci maddesi ile ilave yapılan "hükümet ve hükümet organları" hakkındaki 1558/1985 sayılı kanunun 29a maddesi hükümleri,

C. Başbakan ve İçişleri, Kamu Düzeni, İçişleri ve Yerel Yönetim Bakanı'nın "Yetkilerin, İçişleri, Kamu Düzeni, İçişleri ve Yerel Yönetim Bakanlığı bakan yardımcıları Leonidas Tzanis ve Konstantinos Kaiserlis'e devri" hakkındaki DIDK/F. 1/2/11 187/12.05.2000 sayılı ortak kararı (Resmi Gazete 630/B/12.05.2000),

D. Yunanistan Göçmen Dernekleri Federasyonu'nun 25.10.19998 tarihli görüşü,

E. İşbu kararnamenin hükümlerinin devlet bütçesi aleyhine bir harcama getirmediği gerçeği,

F. İçişleri, Kamu Düzeni, İçişleri ve Yerel Yönetim Bakanı ile Kültür Bakanı'nın müracaatları üzerine Danıştay'ın 521/2001 sayılı bilirkişi raporunu, dikkate alarak Yunanistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı olarak aşağıdakilere karar veriyoruz: Anma günü etkinlikleri il ve ilçe merkezlerinde çelenk konması, konuşmaların yapılması, ayin düzenlenmesi şeklinde olacaktır. göçmen dernekleriyle kadın örgütleri temsilcilerinin davet edileceği etkinlikler programı, bölge valisinin kararıyla belirlenir.

MADDE 2

14 Eylül'ün Pazar gününe denk düşmemesi halinde kutlama 14 Eylül'den sonraki ilk Pazar gününde gerçekleştirilir. İşbu kararnamenin yayınlanmasını ve uygulanmasını İçişleri, Kamu Düzeni ve, İçişleri ve Yerel Yönetim Bakanına havale ediyoruz.

ATİNA, 17 EYLÜL 2001

CUMHURBAŞKANI **KONSTANTİNOS STEFANOPOULOS**

BAKANLAR

İÇİŞLERİ, KAMU DÜZENİ,
İÇİŞLERİ VE YEREL YÖNETİM
BAKAN YARDIMCISI
KONSTANTİNOS KAİSERLİS

KÜLTÜR BAKANI
EVANGELOS VENİZELOS

21 Eylül 2001 Günü Yunanistan Resmi Gazetesi'nde Yayınlanan "14 Eylül'ün Küçük Asya Elenleri'nin Türk Devleti Tarafından Soykırımı Uğratılmalarının Milli Anı Günü Olarak Belirlenmesi" Hakkındaki 2645/1998 Sayılı Kanunun Orijinal Metni

91082877409010004

2971

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 207

21 Σεπτεμβρίου 2001

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

- 304. Οργάνωση εκδηλώσεων μνημής της 14ης Σεπτεμβρίου 1
- 305. Μισθολογικές ρυθμίσεις προσωπικού του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕ.Π.Ε.) 2
- 306. Τροποποίηση του Π.Δ. 158/2000 «Σύσταση Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων για τη μελέτη και κατασκευή Ολυμπιακών Έργων για τη διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 (ΕΥΔΕΚΟΕ 2004)» (Α' 139) 3

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Παροχή άδειας λειτουργίας νέας τράπεζας υπό την προσωρινή επωνυμία «ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Α.Ε.» 4

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ

- Διόρθωση σφαλμάτων στη δανειακή Σύμβαση Α.Τ.Ε. - Υπουργείου Γεωργίας, για την ενίσχυση των πληγέντων γεωργοκτηνοτρόφων από πυρκαγιές που σημειώθηκαν σε διάφορες περιοχές της χώρας.... 5

σας Διοίκησης και Αποκέντρωσης «Αναθεση αρμοδιοτήτων, στους Υφυπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης», Λεωνίδα Τζαμή και Κωνσταντίνο Κάισερλη (ΦΕΚ 630/Β/12.5.2000).

4. Την από 25.10.1998 γνώμη της Ομοσπονδίας Προσφυγικών Σωματείων Ελλάδος.

5. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

6. Την 52/2001 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, μετά από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Πολιτισμού, αποφασίζουμε:

Οι εκδηλώσεις μνημής περιλαμβάνουν, τέλεση δοξαολογικών, εκφώνηση ομιλιών, και κατάθεση στεφάνου στις έδρες των Νομών και Επαρχιών. Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων, στις οποίες προσκαλούνται εκπρόσωποι των προσφυγικών σωματείων και οργανώσεων των γυναικών, καταρτίζεται με απόφαση του οικείου Νομάρχη

Άρθρο 2

Αν η 14η Σεπτεμβρίου δεν συμπίπτει να είναι ημέρα Κυριακή, ο εορτασμός γίνεται την πρώτη Κυριακή μετά την 14η Σεπτεμβρίου.

Στον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 17 Σεπτεμβρίου 2001

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ:

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

(2)

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

(1)

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 304

Οργάνωση εκδηλώσεων μνημής της 14ης Σεπτεμβρίου
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

- 1. Τις διατάξεις του άρθρου δευτέρου του Ν. 2645/1998 «Καθιέρωση της 14ης Σεπτεμβρίου, ως ημέρας εθνικής μνημής της γενοκτονίας των Ελλήνων της Μικράς Ασίας από το Τουρκικό Κράτος», (Α' 234)
- 2. Τις διατάξεις του άρθρου 29Α του Ν. 1558/1985 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» (Α' 137) που προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/1992 (Α' 154) και τροποποιήθηκε με την παρ. 2α του άρθρου 1 του Ν. 2469/1997 (Α' 38).
- 3. Την Διάκ.Φ. 1/2:1187/12.5.2000 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και της Υπουργού Εσωτερικών, Δημό-

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 305

Μισθολογικές ρυθμίσεις προσωπικού του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕ.Π.Ε.)

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

- 1. Τις διατάξεις:
- α. Του άρθρου 24 παρ. 2 του Ν. 2579/1998 «Φορολογι-

3449

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 234
13 Οκτωβρίου 1998

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2645
Καθιέρωση της 14ης Σεπτεμβρίου ως ημέρας εθνικής μνήμης της γενοκτονίας των Ελλήνων της Μικράς Ασίας από το Τουρκικό Κράτος.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο πρώτο

Ορίζεται η 14η Σεπτεμβρίου κάθε έτους ως ημέρα εθνικής μνήμης της γενοκτονίας των Ελλήνων της Μικράς Ασίας από το Τουρκικό Κράτος.

Άρθρο δεύτερο

Ο χαρακτήρας, το περιεχόμενο, ο φορέας και ο τρόπος οργάνωσης των εκδηλώσεων εθνικής μνήμης καθορίζονται με Προεδρικό Διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Πολιτισμού, ύστερα από γνώμη της Ομοσπονδίας Προσφυγικών Σωματείων Ελλάδος.

Άρθρο τρίτο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 9 Οκτωβρίου 1998

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ**

οι ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΤΕΡΝΩΝ ΔΗΜ. ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ	ΠΟΛΙΤΕΥΜΟΥ
Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 9 Οκτωβρίου 1998

ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΥΑΓ. ΠΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

KAYNAKLAR

AKGÜN, Seçil, "Birkaç Amerikan Kaynağında Türk-Yunan Mübadelesi Sorunu", **Üçüncü Askeri Tarih Semineri**, ATASE Yay., Ankara, 1986.

Akşam, (11 Şubat 2001), (19 Mayıs 2001), (5 Aralık 2001).

Anadolu Ajansı, (18 Haziran 1997).

Anadolu'da Yunan Mezalim ve Vahşeti, Ankara, 1338.

Arşiv Belgelerine Göre Balkanlar'da ve Anadolu'da Yunan Mezalimi, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, I-III, Ankara, 1995.

ASCHERSON, Neal, **Karadeniz**, (çev.Kudret Emiroğlu), İstanbul, 2001.

BAYAR, Celal, **Ben de Yazdım**, Baha Matbaası, V, İstanbul, 1967.

Eksousia, (12 Şubat 2001).

<http://www.mfa.gov.tr/grupa/ac/acg/default.htm>, (19.05.2000).

Hürriyet, (16 Mayıs 1999), (11 Şubat 2001), (24 Mart 2001), (20 Mayıs 2001), (20 Mayıs 2005).

İzmir, Ayvalık, Aydın Havâlisinin Yunanlılar Tarafından İşgali ve Yunan Mezalimi Hakkında Makâmât-ı Askeriyeden Mevrud Kitaplar, Dersaadet:1335.

İzmir'in Yunanlılar Tarafından İşgaline Müteallik Jandarma Kumandanlığı'nın ve Osmanlı Komisyonu Reisi'nin Raporları, Dersaadet:1335.

Kathimerini, (21 Nisan 1994), (29 Eylül 1998).

MCCARTHY, Justin, **Müslümanlar ve Azınlıklar**, (çev.Bilge Umar), İnkılap Yay., İstanbul, 1998.

Milliyet, (21 Mayıs 2005).

NTV, (21 Nisan 1999).

Orta Anadolu'da Yunan Mezalimi, Ankara, 1337.

ÖNKİBAR, Sabahattin, "Yunanistan'ın Pontus Faaliyetleri", *Star*, (9 Ocak 2002).

PALLIS, Alexander Anastasius, **Yunanlıların Anadolu Macerası (1915-1922)**, (çev.Orhan Azizoğlu), YKY, İstanbul, 1997.

PEHLİVANLI, Hamit, "*Tarih Perspektifi İçinde Pontus Olayı: Yakın Tarihimize ve Günümüze Etkileri*", **I. Giresun Sempozyumu** (18-19 Haziran 1994, Yayınlanmamış Sempozyum Tebliği).

Radikal, (19 Mayıs 2001), (21 Mayıs 2002), (13 Ocak 2004).

SARINAY, Yusuf – SÜNBL, Tahir, **Emperyalizm ve Büyük Hayal**, Günce Yay, Ankara, 1999.

Simerini, (20 Mayıs 2002).

SMITH, Michael Llewellyn, **Ionian Vision: Greece in Asia Minor (1919-1922)**, The University of Michigan Press, 1998.

SOYSAL, İsmail, **Türkiye'nin Siyasal Andlaşmaları-I (1920-1945)**, TTK, Ankara, 1989.

Türkiye, (11 Şubat 2001), (14 Şubat 2001), (14 Ekim 2002).

Türkiye'de Yunan Fecayii, Dahiliye Nezareti Muhaceret-i Umumiyesi, 1337.

YERASİMOS, Stefanos, "Pontus Meselesi (1912-1923)", **Toplum ve Bilim**, S:43/44, (1989).

Yunanistan Resmi Gazetesi, I, S:207, (21 Eylül 2001).